

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0314-317
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
ID ОП у ЄДЕБО	33410
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Середня освіта(Географія); другий (магістерський) рівень; 01 Освіта/Педагогіка; 014 Середня освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/vidomosti_magisrt/014_07_op_SO_G_vidomosti_samoots.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Потильчак Олександр Валентинович
Члени експертної групи	Трубенко Олександр Миколайович; Бондаренко Катерина Віталіївна
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Спостерігачі	Не залучалися
Дати виїзду до ЗВО	11-13 грудня 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Program_ekspert_grup/P_014_07.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	20 грудня 2019 року
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також урахують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні.

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

У поданих для акредитації документах недостовірних відомостей не виявлено. Існують окремі неточності та деякі несуттєві розбіжності технічного характеру. Допуск експертної групи до ЗВО під час виїзду на місце проведення експертизи було забезпечено. Жодних перешкод для роботи експертної групи не створювалось. Було забезпечено режим повного сприяння роботі експертної групи. На підставі поданих документів та під час виїзду до ЗВО встановлено, що освітній процес за освітньою програмою реально здійснюється.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП «Середня освіта (Географія)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що реалізується в Дніпровському національному університеті імені О. Гончара в цілому відповідає критеріям 1-9 оцінювання якості освітньої програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Цілі ОП в цілому відповідають місії та стратегії ЗВО, що є одним із визнаних в Україні центрів підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Структура та зміст ОП загалом забезпечують якість освітнього процесу за спеціальністю. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру, відповідає предметній області визначеної спеціальності, передбачає теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Освітні компоненти ОП логічно взаємопов'язані та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання, здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Обсяг ОП та її компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів освіти та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання. У ЗВО забезпечено доступ до ОП та визнання результатів навчання за іншими ОП в інших ЗВО. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Навчання і викладання за ОП є орієнтованим на студента з індивідуальним підходом до здобувачів освіти. Академічний персонал має можливість самостійно формувати зміст і наповнення робочих навчальних програм, конспектів лекцій, методичних рекомендацій до практичних занять. Освітній процес проводиться за індивідуальним навчальним планом

студента, що враховує індивідуальну освітню орієнтацію та складається на основі ОП. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП є чіткими, зрозумілими та дозволяють в цілому об'єктивно оцінити рівень навчальних досягнень, а правила академічної доброчесності у ЗВО урегульовані та дотримуються.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які реалізують ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору академічного персоналу є прозорими та у цілому дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. ЗВО загалом сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема морально стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО створено позитивний морально-психологічний клімат, що сприяє соціальній адаптації здобувачів освіти та можливостям навчатися за ОП. Через ІТ-інструменти забезпечено безкоштовний та вільний доступ до інформаційних пакетів орієнтованих на різні категорії стейкхолдерів, специфічних програм професійної підготовки за ОП, форм контролю, навчального контенту, фонд навчальної літератури та електронних баз даних наукової бібліотеки. Санітарно-технічний стан приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації.

У ЗВО існують чіткі процедури періодичного оновлення ОП унормовані нормативно-методичними роз'ясненнями правил і процедур системи внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу. ОП та інші документи, що є її складовими, достатньо чітко сформульовані та публічно доступні на офіційному сайті ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

При проектуванні ОП радимо чіткіше узгоджувати цілі ОП з фаховими компетентностями та програмними результатами навчання, більш предметно аргументувати врахування в ОП інтересів, пропозицій та очікувань реальних і потенційних роботодавців.

Вважаємо доцільним розширити можливості індивідуальної освітньої траєкторії студентів ОП увівши до структури освітніх компонентів ВК1, ВК3 та ВК4 по одній додатковій дисципліні на вибір. Методичні складові ОП та її практична спрямованість потребують збільшення кількості кредитів на науково-дослідну (переддипломну) практику та запровадження науково-педагогічної практики.

Правила прийому на навчання до ЗВО у загальних рисах визначають порядок організації та проведення конкурсного відбору, зокрема й за ОП (абзац 4, підпункту 4, пункту 1; підпункт 2, пункту 7, розділу VII) проте не конкретизують особливості ОП у частині фахового вступного випробування з географії та методики її навчання. Радимо внести відповідні зміни до «Правил прийому на навчання до Дніпровського національного університету імені О. Гончара на 2020 рік».

На ОП не реалізовано програми міжнародної академічної мобільності студентів і викладачів.

Радимо уніфікувати на основі єдиного програмного продукту для всього ЗВО процедуру перевірки робіт на дотримання їх авторами правил академічної доброчесності.

Через нестачу коштів для погодинної оплати та дефіцит навчального навантаження штатних академічних працівників ЗВО не залучає професіоналів-практиків із інших установ до аудиторних занять на ОП.

Рекомендуємо ЗВО розробити та втілити в освітній процес систему інформаційно-технічного забезпечення для здобуття освіти за ОП для потенційних абітурієнтів із числа осіб з особливими освітніми потребами (наприклад, система Moodle або будь-яка інша, яка є в межах можливостей університету). Це дозволить таким особам дистанційно здобувати усі передбачені ОП компетенції.

Радимо запровадити у ЗВО елементи процесного підходу до організації менеджменту, що забезпечить гаранту ОП необхідні повноваження для ефективного академічного управління процесами з реалізації ОП. Доцільним може бути запровадження ефективних

фінансових інструментів для постійного матеріального стимулювання результативної діяльності гаранта ОП, членів проектної групи, академічного персоналу в контексті реального покращення якості ОП. Під час процедури щорічного рейтингового оцінювання викладачів варто посилити об'єктивні критерії, що передбачають оцінювання їхнього реального внеску в освітній процес, зокрема за даною ОП.

Рекомендуємо поширити практику розміщення на сайті ЗВО (для обговорення зі стейкхолдерами) проекти ОП із запропонованими змінами від гаранта ОП і членів проектної групи (вимоги стандарту, пропозиції академічного середовища тощо). Після громадського обговорення проекту ОП рекомендовано на сайті ЗВО оприлюднювати порівняльну таблицю із поданими та врахованими пропозиціями стейкхолдерів.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Вивчення ОПП «Середня освіта (Географія)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що реалізується в Дніпровському нац. ун-ті імені О. Гончара, відомостей про самооцінювання ОП, інших наданих ЗВО документів, а також результати бесіди з гарантом ОП, проректорами ун-ту, деканом факультету засвідчили, що ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та Стратегії розвитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 рр. (http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu), що поєднує 3 базові компоненти: освітню, наукову та культурно-просвітницьку стратегії. Підготовка фахівців за ОП з 2019 р. здійснюється на історичному факультеті, у зв'язку з чим випускова кафедра географії була включена до його структури. Під час бесіди з деканом факультету, першим проректором ун-ту з'ясовано що це організаційне рішення було прийнято зважаючи на: історичні традиції ун-ту, де довгий час підготовка істориків і географів відбувалася в єдиному комплексі; необхідністю активізації міждисциплінарних досліджень при підготовці фахівців історичного та географічного напрямків; скорочення контингенту студентів на історичному факультеті.

За словами декана, проф. Світленка С.І. інтеграція історії та географії в освітньому процесі розглядається як перспективний напрям, який передбачає: наукові міждисциплінарні дослідження; синергетику освітніх компонентів історії та географії; формування соціальних компетенцій через інтегрований освітньо-виховний процес.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі та програмні результати навчання ОП загалом враховують потреби студентів і випускників, що підтверджується результатами зустрічей і бесід зі студентами денної та заочної форм навчання, випускниками різних років спеціальності 106 – географія та роботодавцями. Випуску за ОП 014.07 – Середня освіта (географія) ще не було, проте майбутні випускники за другим (магістерським) рівнем є ресурсом для роботодавців у сфері загальної середньої, позашкільної та вищої освіти. За інформацією роботодавців частина здобувачів освіти за ОП вже працюють у сфері освіти (Шаповалова Н.) і їх фахова підготовка за ОП задовольняють сучасним вимогам.

Цілі та програмні результати навчання ОП також враховують потреби та відповідають вимогам зацікавлених груп академічного середовища. ОП створює умови для набуття випускниками умінь і навичок комплексного розуміння природних і суспільних процесів, аналізу даних регіонального та країнознавчого рівнів, міждисциплінарне мислення. Кращих випускників ОП «Географія» другого (магістерського) рівня вищої освіти (Швайко В.) кафедра рекомендує для продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні (PhD).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст і спрямування освітніх компонентів ОП загалом забезпечують підготовку фахівців, здатних працювати в сучасних умовах та вирішувати складні проблеми географічної освіти. Магістрська ОП має практико-орієнтоване спрямування, що реалізується під час 4-тижневої фахової виробничої практики (6 кредитів ЄКТС) та виконання практичних завдань під час теоретичного навчання (див.: ОКП 2.7. навчального плану ОП). При формуванні цілей ОП враховувалася думка стейкхолдерів-практиків (див.: відгук-рекомендація Кудирко В.І.).

Галузевий контекст ОП реалізується при викладанні та вивченні психолого-педагогічних і методичних дисциплін (див.: ОКЗ 1.2.; ОКЗ 1.3; ОКЗ 1.4; ОКП 2.1; ОКП 2.2, ОКП 2.5 навчального плану). З вивченням цих предметів очікується формування у здобувачів освіти ключових фахових компетентностей, зокрема здатності до проектування і здійснення освітнього процесу з урахуванням особливостей соціокультурного середовища й рівня розвитку особистості, а також знання сучасних теоретичних основ предметної спеціалізації і здатності застосовувати системний підхід під час виконання актуальних освітніх завдань (див.: ФК2, ФК3 ОПП).

Регіональний контекст ОП реалізується через фахові компетентності і програмні результати навчання дисциплін вибіркової компоненти «Основи регіонознавства», «Економічна та соціальна географія закордонних країн», «Регіональна історична географія» (див.: ВКП 1.1; ВКП 1.2; ВКП 3.1; ВКП 3.2 навч. плану).

На зустрічах з гарантом ОП і членами проектної групи ними було зазначено, що під час формування цілей та програмних результатів навчання даної ОП було враховано досвід аналогічних програм Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Львівського національного університету ім. І. Франка, Одеського національного університету ім. І. Мечникова, Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, Харківського національного педагогічного університету ім. Г. Сковороди, а також основні положення програми «Educational Standards in Geography for the Intermedia School Certificate Deutsche-Gesellschaft fur Geographie (Bonn, 2012-91c.).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Наразі державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта в галузі знань 011 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти знаходиться на стадії розробки та не затверджений.

Водночас, члени експертної групи пересвідчилися, що визначені програмні результати навчання ОП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для другого (магістерського) рівня вищої освіти та кваліфікаційним вимогам до відповідних посад. На підставі вивчення ОПП та навчальних робочих програм окремих дисциплін очікується, що фахівці, яким може бути присуджено кваліфікацію «Магістр, середня освіта (географія), вчитель географії», матимуть рівень теоретичної підготовки і практичних професійних навичок, зокрема базові знання з природничих і педагогічних наук, достатні для формування предметних компетентностей з географії та методики викладання. Відповідно класифікатору професій України ДК 003:2010 (зі змінами) здобувачі вищої освіти за ОП являють собою кадровий ресурс за такими професіями: 2310 викладачі університетів та вищих навчальних закладів (географія); 232 викладачі середніх навчальних закладів (географія); 234 вчителі спеціалізованих навчальних закладів (географія); 2351 професіонали в галузі методів навчання (географія); 334 інші фахівці в галузі освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Сильною стороною ОП є поєднання теоретичного навчання і практичної підготовки із залученням стейкхолдерів сфери загальної середньої, позашкільної та вищої освіти. Позитивною практикою є те, що цілі, спрямування і зміст ОП, фахові компетентності та програмні результати навчання майбутніх фахівців визначаються з урахуванням позицій та потреб студентів, роботодавців та академічної спільноти. ОП ґрунтується на значному, багаторічному практичному досвіді навчального процесу з географії та методики її викладання у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Відомості про самооцінювання ОП за критерієм 1 (Проектування та цілі освітньої програми) не завжди корелюються з ОПП спеціальності в частині фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Радимо узгодити ці позиції.

Потребує посилення аргументація щодо особливостей ОП, яка «базується на залученні двох категорій викладачів: провідних професорів галузі педагогіки та методики викладання географії та фахівців-практиків освітнього процесу в середніх закладах освіти, які мають особистий успішний освітнянський досвід роботи», адже такі особливості є характерними для ОП за спеціальністю 014 Середня освіта за різними професійними спрямуваннями.

Потребує деякої корекції аргументація щодо того, яким чином інтереси та пропозиції стейкхолдерів-роботодавців були враховані під час визначення цілей і програмних результатів навчання ОП. Підтвердженням того, що при формуванні цілей і програмних результатів навчання ОП враховувались позиції та вимоги роботодавців є реальне втілення цих пропозицій (якщо такі були) у змісті освітнього компоненту, а також прийняття на роботу випускників програми, позитивні відгуки роботодавців про рівень їх фахової підготовки тощо. Натомість угоди про співпрацю можуть укладатися стейкхолдерами з

різних підстав, що не стосуються прямо підготовки фахівців за ОП (підвищення кваліфікації, стажування, угоди про проходження виробничих практик, проведення турнірів та олімпіад з географії, участь в конференціях, семінарах з актуальних проблем науки і практики тощо).

Рівень відповідності Критерію 1:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Цілі ОП в цілому відповідають місії та стратегії ЗВО, який є одним із визнаних, провідних центрів підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. Проте окремі позиції в межах критерію 1 (Проектування та цілі освітньої програми) мають потенціал для покращення. Зокрема, положення викладені у відомостях про самооцінювання не завжди корелюються з ОПП спеціальності в частині фахових компетентностей та програмних результатів навчання. Недостатньою є аргументація щодо особливостей ОП. Потребує деякої корекції аргументація щодо врахування інтересів та пропозицій стейкхолдерів-роботодавців під час визначення цілей і програмних результатів навчання ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

ОПП «Середня освіта (Географія)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що реалізується в Дніпровському нац. ун-ті імені О. Гончара має обсяг 90 кредитів ЄКТС. Із них: обов'язкові компоненти – 65 кредитів ЄКТС (цикл загальної підготовки – 14 кредитів ЄКТС; цикл професійної підготовки – 51 кредит ЄКТС) вибіркові компоненти – 25 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти (див.: навчальний план ОП). Наразі стандарт для відповідного рівня вищої освіти за спеціальністю ОП відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Вивчення ОПП, навчального плану спеціальності, та відомостей про самооцінювання в цілому дозволили членам експертної групи пересвідчитись, що зміст ОП має чітку структуру, час відведений для вивчення дисциплін розподіляється раціонально за семестрами (3) та роками навчання (2). Освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему і належать до таких основних змістовних блоків: цикл загальної підготовки, що включає чотири обов'язкових освітніх компонентів – ОК 1.1 Цивільний захист, ОК 1.2 Педагогіка та психологія вищої школи, ОК 1.3. Методологія навчально-виховного процесу в освіті і ОК 1.4. Педагогічні інновації та інформаційно-комунікативні технології; цикл професійної підготовки складається із: 9-х обов'язкових

компонент, серед яких: 6 компонент професійно-теоретичної підготовки – ОК 2.1. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі, ОК 2.2 Методика навчання в профільній школі, ОК 2.3 Методологія та організація наукових досліджень, ОК 2.4. Методи підготовки та проведення екскурсій, ОК 2.5 Інклюзивна педагогіка, ОК 2.6 Глобальні проблеми людства, ОК 2.7 Виробнича практика: стажування за фахом, ОК 2.8 Виконання дипломної роботи і 2.9. Атестації (захист кваліфікаційної роботи); 4-х вибіркового компонент: ВК1 Економічна і соціальна географія закордонних країн/Регіональна історична географія, ВК2 Екологічний менеджмент/Екологічне виховання, ВК3 – Основи регіонознавства/Цивілізаційні, етнокультурні та міжетнічні процеси в світі, ВК4 Методика викладання основ економіки/Сучасні економічні теорії. Взаємопов'язаність освітніх компонентів проявляється у їх підпорядкуванні певній логіці навчання і викладання. Так дисципліни I циклу підготовки формують теоретико-методологічне підґрунтя для вивчення дисциплін II циклу підготовки. Блок компонентів II циклу складається із дисциплін, що формують систему ключових та предметних компетентностей з методики викладання географії теоретичного та практичного рівнів. Система усіх освітніх компонентів спроможна забезпечити досягнення програмних цілей та результатів навчання магістрів ОП «Середня освіта (Географія)». Обов'язкові освітні компоненти, що включені до ОП, у сукупності мають забезпечити досягнення програмних результатів навчання, що демонструє відповідна матриця (див.: табл. 5 ОПП). Згідно матриці кожен програмний результат навчання (ПРН) реалістично охоплений методами навчання та методами оцінювання, і забезпечується також поєднанням з результатами навчання вибіркового компоненту дисциплін.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Перелік і зміст освітніх компонентів навчального плану та профілю ОП «Середня освіта (Географія)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що реалізується в Дніпровському нац. ун-ті імені О. Гончара, засвідчує, що дана ОП відповідає визначеній спеціальності (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/014_07_1_m.pdf).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Чинна структура ОП передбачає відведення 25% кредитного обсягу навчального часу для 4-х вибіркового освітніх компонентів (ВК1-ВК4) у межах яких для формування індивідуальної освітньої траєкторії студентам пропонується 9 дисциплін. Наразі така кількість вибіркового компонентів є мінімально можливою для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Проведення практичної підготовки здобувачів освіти ОП регламентується «Положенням про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Praktichna_pidgotovka_2018.pdf)

На практичну підготовку здобувачів освіти за даною ОП чинним навчальним планом передбачено 6 кредитів ЄКТС, що відведені на 4-тижневе стажування за фахом у 3-му навчальному семестрі. Робоча навчальна програма містить перелік баз практики, компетентностей та програмних результатів навчання практикантів. Зміст практики передбачає: самостійну розробку та проведення навчальних занять, здійснення організаційно-виховних заходів згідно плану виховної роботи класного керівника навчального закладу, здійснення практичних аспектів дослідження за напрямом магістерської роботи, виконання кожним студентом у період практики індивідуального завдання. В цілому компетентності, які передбачається набути під час фахового стажування орієнтовані на подальшу професійну діяльність здобувачів освіти http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10782.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП Середня освіта (Географія) декларує формування у здобувачів соціальних навичок, що відповідають меті і спрямуванню ОП. Їх формування передбачене в ході вивчення дисциплін психолого-педагогічного та методичного спрямування: «Педагогіка та психологія вищої школи» (дотримуватися етичних норм, формувати комунікаційну стратегію із колегами, соціальними партнерами; вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії; створювати рівноправний і справедливий морально-психологічний клімат) (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10773); «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=3316), «Педагогічні інновації та інформаційно-комунікативні технології» (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10775) «Методика підготовки та проведення екскурсій», «Методологія навчально-виховного процесу в освіті» (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10774), «Інклюзивна педагогіка» (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10780) (здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти в команді; здатність діяти соціально, відповідально та свідомо) тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

ОП розроблена за відсутності стандарту спеціальності, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не врегульований.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП 90 кредитів ЄКТС. Навчальним планом ОП на вивчення кожного освітнього компоненту відводиться визначений час аудиторної та самостійної роботи. При цьому самостійна робота, залежно від форми здобуття освіти (денна чи заочна) та специфіки освітніх компонентів складає від 100 (для практик і кваліфікаційних робіт) до 50 (для теоретичного компоненту) відсотків загального обсягу навчального часу. Відповідно до «Положення про освітній процес Дніпропетровського національного ун-ту імені О. Гончара» часом самостійної роботи здобувачі освіти можуть оперувати на власний розсуд. У тижневому розкладі навчальних занять ОП передбачено обов'язковий день на самостійну роботу (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf).
За свідченнями студентів, обсяг аудиторних занять та самостійної роботи визначений на вивчення окремих дисциплін є достатнім для опанування освітніми компонентами ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється. Проте ОП враховує основні принципи дуальної освіти, зокрема забезпечує можливість поєднувати аудиторне навчання з набуттям нових знань і опануванням практичних навичок на робочому місці. Для цього розкладом занять передбачається проведення навчання магістрантів в Університеті в першу зміну, а також протягом робочого тижня виділяється один день на самостійну роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Сильною стороною ОП є загальна узгодженість цілей, змісту та спрямування з оптимальним розподілом навчального часу у контексті студентоцентричного навчання. У цілому освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Чинним навчальним планом ОП передбачено 4 вибіркового освітніх компонент (ВК1-ВК4) у межах яких для формування індивідуальної освітньої траєкторії студентам пропонується 9 дисциплін. Наразі така кількість вибіркового компонентів є мінімально можливою для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Вважаємо доцільним розширити можливості індивідуальної освітньої траєкторії студентів ОП увівши до структури освітніх компонентів ВК1, ВК3 та ВК4 по одній додатковій дисципліні на вибір. Методичні складові ОП та її практична спрямованість потребують збільшення кількості кредитів на науково-дослідну (переддипломну) практику та запровадження науково-педагогічної практики.
На думку членів експертної групи ОП набула б ще більшої профільної виразності, аби у назвах дисциплін циклу професійної підготовки (ОКП 2.1-ОКП 2.3) чіткіше звучав предмет програми (наприклад, замість «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» – «Методика навчання географії у вищій школі»).

Рівень відповідності Критерію 2:

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів загалом відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру, а її освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОП відповідає предметній області визначеної спеціальності, передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Структура та зміст ОП в цілому забезпечують умови якості освіти за спеціальністю. Водночас певного розширення потребують вибіркова та науково-педагогічна практична компоненти ОП. «Обличчя» ОП було б виразнішим, аби у назвах дисциплін циклу професійної підготовки (ОКП 2.1-ОКП 2.3) звучав предметний профіль програми (наприклад, замість «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» – «Методика навчання географії у вищій школі»).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура прийому документів, проходження вступних випробувань і зарахування на навчання з ОП регулюються «Умовами прийому на навчання до закладів вищої освіти у 2019 році», затвердженими наказом МОН України від 11.10.2018 р. № 1096 <http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Umovy%20priyomu%202019.pdf>, а також «Правилами прийому на навчання до Дніпровського національного університету ім. О. Гончара у 2019 році» <http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019.pdf>. Ці документи розміщені у вільному доступі на сайті ун-ту та є загальнодоступними. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання до ЗВО у загальних рисах визначають порядок організації та проведення конкурсного відбору, зокрема й за ОП (абзац 4, підпункту 4, пункту 1; підпункт 2, пункту 7, розділу VII) проте не конкретизують особливості ОП у частині фахового вступного випробування з географії та методики її навчання (<http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019.pdf>.) Ознайомлення з тестовими завданнями для вступних випробувань засвідчило, що їх зміст відповідає рівню початкових (вхідних) компетентностей (методичних, географічних), потрібних для того, аби розпочати навчання на ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Члени експертної групи пересвідчилися, що чинні «Правила прийому на навчання до ДНУ імені Олесея Гончара у 2019 році» (<http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019.pdf>) регулюють прийом за освітнім рівнем магістра громадян України, іноземців, а також осіб без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) та виявили бажання здобути вищу освіту за освітнім ступенем магістра. Особа може вступити до Університету для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста або магістра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала відповідного диплома. У 2019 р. на ОП вступили 3 особи, що здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра в інших Університетах, або за іншою спеціальністю. Також здобувачами ОП є 10 осіб, які здобули рівень бакалавра за іншими спеціальностями «Геодезія та землеустрій», «Історія та археологія» та ін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У Дніпровському національному ун-ті діють загальні правила прийому на навчання, що містяться в «Правилах прийому на навчання до Дніпровського національного університету імені Олесея Гончара у 2019 році» (<http://www.dnu.dp.ua/docs/vstup/2019/Pravyla%20pryiomu%20DNU%202019.pdf>) та не передбачають зарахування на навчання осіб, які отримали неформальну освіту не підтверджену документом державного зразка. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП відсутня. Ці дані також підтверджуються результатами бесід з адміністративним персоналом факультету та працівниками сервісних служб.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

«Правила прийому на навчання до Дніпровського національного ун-ту ім. О. Гончара», зокрема й за даною ОП, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. «Правила...» враховують особливості ОП у частині фахового вступного випробування, визначають чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Правила прийому на навчання до ЗВО у загальних рисах визначають порядок організації та проведення конкурсного відбору, зокрема й за ОП (абзац 4, підпункту 4, пункту 1; підпункт 2, пункту 7, розділу VII) проте не конкретизують особливості ОП у частині фахового вступного випробування з географії та методики її навчання.

Рівень відповідності Критерію 3:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Процедура доступу до ОП та визнання результатів навчання при вступі на неї є чіткою та зрозумілою проте потребує конкретизації у частині предметного змісту фахового вступного випробування. Інформація щодо можливостей навчання на ОП є відкритою та доступною для всіх бажаючих.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми та методи навчання і викладання, а також методи оцінювання наведені в ОП не дозволяють повністю оцінити відповідність програмних результатів навчання формам і методам викладання та методам оцінювання оскільки у таблицях відповідності (див.: ОПП) не враховується специфіка усіх вибіркових дисциплін, а лише їхніх блоків. Це не дозволяє демонструвати комплекси та системи методів, які використовуються в межах конкретної дисципліни, особливо це торкається креативних методів, пов'язаних зі створенням власних освітніх продуктів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Інформування здобувачів освіти щодо цілей, змісту та організації навчання здійснюється відповідно до пункту 7 «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_procес_2017.pdf), конкретна інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання представлена в ОПП спеціальності і робочих навчальних програмах, розміщених на веб-сайті ун-ту. Форма силабуса ЗВО не практикується.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами бесід членів експертної групи з гарантом ОП, адміністрацією ЗВО та факультету, студентами, випускниками та роботодавцями з'ясовано, що студентам надається можливість поєднувати навчання і дослідження під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та її цілей. Це відображено в робочих навчальних програмах дисциплін, гурткових заняттях, підготовці магістерських кваліфікаційних робіт і виконанні індивідуальних дослідницьких завдань під час практики та підтверджується публікаціями тез і наукових статей здобувачів освіти у збірниках матеріалів конференцій та спеціалізованих виданнях.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Переглядом робочих навчальних програм дисциплін ОП за 2018/2019 та 2019/2020 н.р. встановлена практика щорічного їх оновлення та періодичного перегляду з урахуванням результатів моніторингу змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі. Оновлення змісту відбуваються на основі новітніх досягнень географічної та методичної наук або сучасних світових та вітчизняних практик і результатів власних досліджень. Доцільність і необхідність оновлення визначає викладач, враховуючи думку членів кафедри та науково-методичної ради факультету. Наприклад, робоча навчальна програма курсу «Методика навчання в профільній школі» (викл. Лисичарова Г.О.) у 2019 р. була оновлена з урахуванням корегування кількості кредитів, що відводяться на навчання, нових компетентностей за ОП, нової тематики практичних завдань і самостійної роботи як для денної так і для заочної форм навчання (http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_material&id=10777).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО підтримуються принципи академічної мобільності студентів, зокрема міжнародної. Це підтверджується «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu), а також виконанням університетом спільних проектів і програм. Наразі розглядається можливість участі викладачів і здобувачів освіти за ОП у міжнародних проектах та програмах міжнародної академічної мобільності. На сьогодні ця пропозиція не реалізована. Підготовка іноземних студентів на ОП не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Навчання і викладання за освітньою програмою характеризується студентоцентризмом та індивідуальним підходом до здобувачів освіти. На всіх рівнях підготовки навчально-методичних матеріалів та викладання викладачі мають можливість самостійно формувати зміст і наповнення робочих навчальних програм, конспектів лекцій, методичних рекомендацій до практичних занять. Навчання студентів проводиться за індивідуальним навчальним планом, який студенти складають разом з куратором на початку навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

На ОП не реалізовано програми міжнародної академічної мобільності студентів і викладачів. Наразі кафедрою та факультетом лише розглядається можливість участі викладачів і здобувачів освіти за ОП у міжнародних проектах та програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Наразі ОП не реалізовано можливостей міжнародної академічної мобільності студентів і викладачів. Радимо найближчим часом активізувати цей напрям освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Члени експертної групи з'ясували, що форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за ОП визначаються «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Atestacia_Ekz_komisija_2018.pdf), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДНУ» ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017(1).pdf)), «Положенням про організацію і проведення поточного семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_procen_2017.pdf). Вивчення ОПП спеціальності, робочих навчальних програм дисциплін, методичних матеріалів до них, результати бесід із студентами та академічним персоналом засвідчують що, форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими студентам і дозволяють викладачу встановити рівень досягнення результатів навчання з окремого освітнього компоненту. Форми контролю оприлюднюються заздалегідь через ОПП та робочі навчальні програми на сайті університету, індивідуальні навчальні плани здобувачів освіти, а також доводяться викладачами студентам перед початком вивчення конкретного курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП розроблена за відсутності стандарту спеціальності відповідного рівня вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Бесіди зі здобувачами освіти підтвердили, що ОП визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу та забезпечують об'єктивність оцінювання викладачами навчальних досягнень здобувачів освіти.

Згідно Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr2018.pdf) спірні питання щодо проведення семестрового контролю знань (сесій) розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначає ректор ДНУ.

Випадків застосування таких інструкцій та проведення таких заходів відносно здобувачів вищої освіти за даною ОП не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ» ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017(1).pdf)). У локальному нормативному акті заявлено, що заходи організаційного характеру, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату, і мають на меті створення системи ефективного запобігання, поширення та виявлення плагіату в роботах наукових, науково-педагогічних працівників ДНУ, здобувачів вищої освіти всіх рівнів та форм навчання, забезпечення принципів академічної доброчесності; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування. Під час бесід з академічним персоналом, студентами, адміністрацією факультету члени експертної групи з'ясували, що для перевірки рівня запозичень у різного роду роботах студентів і викладачів, зокрема і на ОП, використовується програмне забезпечення «Anti-Plagiarism». Перед захистом кваліфікаційних робіт студентів проводиться відповідна перевірка, що засвідчується «Висновком про рівень оригінальності творів». Випадки виявлення деякого перевищення рівня запозичень траплялися. Такі роботи поверталися авторам для доопрацювання. Випадків відвертого, грубого плагіату на ОП не зафіксовано. Наразі університет підписав угоду про використання для перевірки оригінальності робіт програмного забезпечення Unicheck (<http://www.dnu.dp.ua/view/unicheck>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

В університеті та на ОП визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу та забезпечують об'єктивність оцінювання навчальних досягнень. Також сформовано політику нетерпимості до порушень правил академічної доброчесності на різних рівнях, що урегульовано локальними нормативними актами та підтверджується практикою застосування відповідного програмного забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Як побажання можна відмітити доцільність створення на ОП внутрішньої бази даних магістерських робіт здобувачів освіти. Також слід стандартизувати процедуру перевірки рівня запозичень з використанням єдиного програмного продукту (наприклад, Unicheck). Це дало б змогу уникати значних різночитань отриманих даних при перевірці робіт.

Рівень відповідності Критерію 5:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП є чіткими, зрозумілими та дозволяють загалом об'єктивно оцінити рівень навчальних досягнень, а правила академічної доброчесності урегульовані та дотримуються. Процедура перевірки робіт на дотримання їх авторами правил академічної доброчесності потребує уніфікації на основі єдиного програмного продукту для всього ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Ознайомлення з документами, що підтверджують фаховий рівень, стаж роботи та відповідність ліцензійним вимогам викладачів, які забезпечують освітній процес на ОП засвідчує, що їх професійна кваліфікація може забезпечити досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, випускової кафедрі географії працює 9 викладачів з відповідною фаховою освітою, 7 з яких мають наукові ступені та вчені звання, а рівень їх відповідності ліцензійним вимогам складає від 5 до 11 показників.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У результаті спілкування із адміністративним персоналом факультету, викладачами ОП, працівниками відділу кадрів університету встановлено, що в університеті існує прозора та чітка процедура конкурсного відбору на вакантні посади викладачів, що регулюється «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/view/viddil_kadriv). Проте через незалежні від ЗВО обставини

кількість кандидатур на заміщення вакантних посад викладачів є не завжди конкурентною (два і більше кандидати).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесід із гарантом ОП, академічним персоналом, роботодавцями та випускниками за спеціальністю 106 – Географія, минулих років, а також ознайомленням із чинними угодами про співробітництво члени експертної групи з'ясували, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу з даної ОП на рівні практичної підготовки студентів у базах практики та консультування з різних питань професійної діяльності майбутніх випускників. Залучення роботодавців до аудиторних занять наразі не практикується через обмежений фонд погодинної оплати та брак аудиторного навантаження для забезпечення повної зайнятості штатних викладачів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесід із гарантом ОП, академічним персоналом, роботодавцями та випускниками за спеціальністю 106 – Географія, минулих років, а також ознайомленням із чинними угодами про співробітництво члени експертної групи з'ясували, що ЗВО залучає професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу з даної ОП на рівні практичної підготовки студентів у базах практики та консультування з питань навчально-методичної роботи під час викладання географії у закладах освіти. Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять наразі не практикується через обмежений фонд погодинної оплати та брак аудиторного навантаження для забезпечення повної зайнятості штатних викладачів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Члени експертної групи пересвідчилися, що в університеті існує чітка процедура підвищення професійної кваліфікації викладачів, що регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара» (2013 р.) (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Черговість підвищення кваліфікації (кожні 5 років) визначається перспективним та річними планами підвищення кваліфікації, які наявні на кафедрах, що забезпечують освітній процес з ОП. Всі викладачі ОП за планом виконали підвищення кваліфікації, зокрема за тематикою впровадження інформаційно-комунікаційних та освітніх технологій у навчальний процес з географії (у 2019 р. на базі Дніпровської академії неперервної освіти пройшов підвищення кваліфікації доц. Грушка В. В. Професійному розвитку викладачів ОП сприяє обов'язкове проведення ними кожного семестру відкритих занять (за окремим графіком). Відкриті лекції та семінари викладачів проходять обов'язкове обговорення на засіданнях кафедри географії. Члени експертної групи з'ясували, що на випусковій кафедрі наявні семестрові графіки відкритих занять викладачів і журнали взаємовідвідувань.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Члени експертної групи пересвідчилися, що у ЗВО існує система морального та матеріального заохочення розвитку викладацької майстерності. Зокрема викладачі ОП (проф. Зеленська Л.І., доц. Лисичарова Г.О., доц. Безуглий В.В, доц. Грушка В.В.) мають грамоти від ректора ДНУ за сумлінну викладацьку діяльність, проф. Зеленська Л.І. у 2018 р. нагороджена Почесною медаллю «За вірну службу ДНУ». Матеріальне заохочення викладачів у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про порядок преміювання і встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги працівникам ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). Зокрема, викладач кафедри географії Сизенко О. В. отримав грошову премію 2500 грн. за плідну працю з підготовки фахівців з вищою освітою (наказ ректора ДНУ № 929к від 15. 11. 2019 р.)

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Заклад вищої освіти загалом сприяє професійному розвитку викладачів, зокрема морально та матеріально стимулює розвиток викладацької майстерності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Під час проведення конкурсів на заміщення вакантних посад викладачів ОП не завжди кількість кандидатур є конкурентною (два і більше кандидати). Залучення роботодавців і професіоналів-практиків із інших установ до аудиторних занять на ОП наразі не практикується через обмежений фонд погодинної оплати та брак аудиторного навантаження для забезпечення повної зайнятості штатних викладачів. Можливо слід залучати роботодавців і професіоналів-практиків на громадських засадах.

Рівень відповідності Критерію 6:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ЗВО не залучає професіоналів-практиків із інших установ до аудиторних занять на ОП, а також не має системи матеріального заохочення викладачів за досягнення у професійній сфері.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група пересвідчилась у реальному використанні спеціальних матеріально-технічних ресурсів, які необхідні для викладання дисциплін ОП. Оцінювання достатності цих ресурсів здійснювалося експертною групою шляхом відвідування аудиторій в навчальному корпусі № 1, бібліотеки, їдальні, санітарно-технічних приміщень. Відзначено активне впровадження нових засобів обміну інформацією, створення власних інформаційних ресурсів, автоматизація бібліотечних процесів, організація доступу користувачів до електронних баз даних (наукова бібліотека <http://libsql.dnu.dp.ua>), (сайт університету <http://www.dnu.dp.ua>), (сторінка кафедри http://www.dnu.dp.ua/view/kafedra_fizychnoi_ta_ekonomichnoi_geografii). Матеріально-технічна база підтримується на належному для здобуття необхідних компетентностей рівні. Існує безкоштовний безпроводний доступ до мережі Інтернет на всій території ЗВО. Група експертів перевірила наявність та доступність ресурсів для студентів та дійшла висновку, що навчально-методичні матеріали, розроблені викладачами з кожної навчальної дисципліни, мають практико-орієнтовний характер та знаходяться у вільному доступі для студентів. Існує онлайн репозиторій (<http://repository.dnu.dp.ua:1100>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Особи, які навчаються в ЗВО та на ОП зокрема, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною та науковою базами. За результатами бесід з викладачами і здобувачами вищої освіти було встановлено, що доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах ОП, є вільним і безкоштовним. Для реалізації освіти за даною ОП у здобувачів є доступ до електронних ресурсів, який здійснюється, як у комп'ютерних класах, з вільним доступом до мережі Інтернет, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі. Експертна група пересвідчилась, що доступ до ресурсів наукової бібліотеки ЗВО є також вільним і безкоштовним. На сайті методичної бази ЗВО є можливості для пошуку необхідних матеріалів в електронному каталозі. Окрім цього, університет надає платні освітні послуги, серед яких проведення спеціальних курсів, семінарів, тренінгів, стажування, підвищення професійної компетентності, у формі, що не потребує окремих ліцензій; проведення навчальних послуг понад обсягів, встановлених навчальними планами, з отриманням або без отримання відповідних документів про освіту (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Nadannya_platnyh_osvit_poslug.pdf).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила задоволеність студентів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на те, що в університеті сформований гарний морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій; викладачі дають не тільки ґрунтовні знання з дисциплін, а й мотивують до наукової співпраці. Було засвідчено, що умови навчання у цілому забезпечують можливості для задоволення потреб та інтересів студентів. До їх потреб дослухається адміністрація ЗВО при плануванні графіку навчального процесу, а викладачі кафедри ОП надають консультації під час вибору дисциплін. Представники адміністративних та сервісних підрозділів ДНУ повідомили про наявні умови для працевлаштування студентів в університеті під час навчання, а також

уточнили інструменти організаційної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. За потреби у ЗВО є можливість отримати консультації не лише психолога, але й юриста, а також займатися художньою самодіяльністю та спортом. Санітарно-технічний стан приміщень, що оглядалися експертами, переважно відповідає вимогам чинних норм та правил експлуатації. У цілому освітнє середовище в університеті є безпечним і дозволяє задовольнити інтереси та прагнення студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесід із студентами, адміністрацією факультету та працівниками сервісних служб експерти з'ясували, що освітня, організаційна, інформаційна, юридична, консультативна та соціальна підтримка здійснюється у ЗВО через соціальний супровід студентів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, а також тих, які опинилися в складних життєвих обставинах; через здійснення профілактичної роботи для недопущення негативних явищ у студентському середовищі. Психологічна підтримка реалізована у ЗВО шляхом створення кабінету психологічної допомоги, де консультативні послуги надають фахівці Психологічної служби ДНУ (<http://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>). Взаємостосунки студентів із ЗВО щодо організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через кураторів академічних груп, працівників кафедр і деканатів та/або через офіційний сайт ЗВО, сторінку на Facebook (<http://www.ggf-dnu.org.ua/>), через систему електронної пошти тощо. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти за ОП спрямована на розв'язання соціальних питань та створення сприятливих умов для їхньої самореалізації та самовдосконалення. Своєрідним посередниками між студентами та адміністрацією ЗВО щодо здійснення соціальної та психологічної підтримки є куратори академічних груп. Вони ж надають первинну організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачам вищої освіти. Зокрема, кураторами модеруються зустрічі у форматі дискусійного клубу із фахівцями Психологічної служби ДНУ щодо основних соціально-психологічних проблем сучасної молоді і шляхів їх подолання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Особи з особливими освітніми потребами на даній ОП не навчаються. Поряд із цим ЗВО намагається створити умови для реалізації права таких осіб на освіту. Ці зусилля мають два напрями: 1) організаційно-технічний (пандуси, ліфти з широкими дверима та ін.); 2) реабілітаційний (психологічна допомога). Експерти пересвідчилися у бажанні університету створити належне середовище для підтримки людей з особливими освітніми потребами. Зокрема, у ЗВО створено психологічний клімат, сприятливий для адаптації осіб з особливими освітніми потребами в освітній процес. У навчальному корпусі № 1 встановлено ліфти з широкими дверима, що забезпечують перевезення осіб на інвалідних візках. Водночас, члени експертної групи не побачили на сходових блоках пандусів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На зустрічі із експертною групою представники студентського самоврядування та здобувачів вищої освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. Але вони не змогли чітко описати порядок своїх дій у разі виникнення конфліктних ситуацій та вказували лише на те, що у цій ситуації очевидно необхідно звернутися до куратора, адміністрації ЗВО чи поліції. Можна зробити висновок, що певна процедура вирішення конфліктних ситуацій в достатній мірі не формалізована, а також не є наперед визначеною. На сайті ЗВО є посилання на заходи щодо запобігання та протидії корупції (http://www.dnu.dp.ua/view/protidiya_korupcii). Процедури щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також порядок оскарження результатів проведення контрольних заходів у разі конфліктних ситуацій на ОП не є загальновідомими, адже здобувачі освіти та викладачі не змогли відтворити алгоритм власних дій у разі виникнення подібної ситуації.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Наявність сприятливого морально-психологічного клімату у ЗВО. Наявність ІТ-інструментів: доступ до специфічних програм професійної підготовки за ОП, форм контролю, навчального контенту та інших елементів освіти. Забезпеченість потреб студентів матеріально-технічною базою та ресурсами, необхідними для набуття компетентностей з ОП. Автоматизація бібліотечних процесів та організація доступу до електронних баз даних. Безкоштовний доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. Наявність інформаційного пакету із соціальної адаптації студентів у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Технологічні особливості будівлі навчального корпусу № 1 (залізобетонні конструкції) подекуди перешкоджають стабільному підключенню до мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Рекомендується провести перевірку сайту Наукової бібліотеки (<http://libsql.dnu.dp.ua>) на працездатність, адже посилання наразі не є активним. Радимо розробити у ЗВО систему інформаційно-технічного забезпечення для здобуття освіти за ОП для потенційних абітурієнтів із числа осіб з особливими освітніми потребами (наприклад, система Moodle або будь-яка інша, яка є в межах можливостей університету), що дозволить таким особам дистанційно здобувати усі передбачені ОП компетенції.

Рівень відповідності Критерію 7:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЗВО в цілому задовольняють вимоги ОП. Водночас існують потреби й можливості покращення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, які можуть вступити на ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017(1).pdf)). Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ДНУ передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення ОП (за потребою). Критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формулюються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і в наслідок урахування міждисциплінарної підготовки та практичного досвіду. Внесення змін до ОП ухвалюється вченою радою ДНУ. Зміни змісту ОП здійснюються відповідно рішенням кафедри на підставі рекомендацій Голови ЕК, стейкхолдерів, органів студентського самоврядування тощо. Під час бесіди з членами студентського самоврядування факультету з'ясовано, що ті з них, хто є членами вчених рад факультету та ун-ту брали участь у затвердженні чинної ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти у межах ОП відбувається шляхом проведення періодичних опитувань студентів, результати яких впливають на зміст та організацію навчання. За результатами бесід із адміністрацією ЗВО, факультету та лідерами студентського самоврядування стало відомо, що здобувачі вищої освіти частково залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників студентського самоврядування у вчених радах ЗВО. Це дає їм змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо організації та поліпшення якості навчального процесу. Ця функція студентського самоврядування закріплена в «Положенні про студентське самоврядування у ДНУ» (<http://www.dnu.dp.ua/view/studsam>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами бесід із гарантом ОП, академічним персоналом і роботодавцями експертна група з'ясувала, що роботодавці частково залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Викладачі кафедри підтримують зв'язок з потенційними і реальними роботодавцями випускників ОП. Періодично, з різних нагод (наукові конференції, стажування, практики, олімпіади, конкурси-захисти наукових робіт МАН тощо) відбуваються зустрічі з викладачами середніх навчальних закладів, працівниками інших організацій, випускниками кафедри, де обговорюються зауваження і побажання щодо процесу та змісту підготовки студентів за ОП. Проводиться опитування щодо якості підготовки студентів під час проходження виробничої практики. По завершенні виробничої практики (стажування за фахом) кожному студенту дається від навчального закладу характеристика, в якій оцінюються знання та компетенції, якими володіють студенти ОП. Ця інформація від партнерів використовується кафедрою в процесі періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами бесід із адміністрацією факультету, гарантом ОП, академічним персоналом, роботодавцями, випускниками і сервісними службами ЗВО з'ясовано, що збирання та аналіз інформації щодо кар'єрного поступу випускників ОП не формалізоване у певну процедуру, однак реально відбувається у формі особистих зустрічей, неформального спілкування та інших видів комунікації між ЗВО та іншими стейкхолдерами, зокрема з роботодавцями. При цьому процедури розподілу молодих спеціалістів у ЗВО не існує, але відбувається сприяння працевлаштуванню. Зокрема проходив захід – «День кар'єри».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час бесід з гарантом ОП, академічним персоналом і працівниками сервісних служб ЗВО, зокрема навчального відділу з'ясовано, що в процесі реалізації ОП проводився реальний аналіз змісту та структури її компонентів, за результатами якого вносилися зміни до робочого навчального плану (РНП). При внесенні щорічних змін до РНП працівники навчального відділу ЗВО враховують відповідні рішення кафедри та факультету (які базуються на пропозиціях викладачів, здобувачів освіти, студентського активу, роботодавців). Ці зміни оперативно реалізуються в оновлених робочих навчальних програмах предметів. Вагомим чинником у забезпеченні якості освіти є відкриті заняття та взаємне відвідування викладачами лекційних і практичних занять з подальшим аналізом якості проведеного заняття, формулюванням зауважень і побажань для удосконалення компонентів ОП та методів і форм навчання. За результатами бесід зі студентами, викладачами та адміністрацією факультету члени експертної групи пересвідчилися в реальності такої роботи. На кафедрі наявні як графіки відкритих занять так і журнал взаємовідвідувань із відповідними записами викладачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитаційна експертиза за даною ОП проводиться вперше. Водночас, при розробці та затвердженні ОП гарант, члени проектної групи керувалися положеннями, що містяться в проекті стандарту вищої освіти другого рівня за спеціальністю 014 – Середня освіта (географія).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з інформацією, наданою адміністративним та академічним персоналом, у ЗВО здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця система базується на семи основних показниках: політика закладу та процедури забезпечення якості; періодичний перегляд і моніторинг робочих навчальних програм; оцінювання студентів; забезпечення якості викладацького складу; навчальні ресурси; інформаційні системи; публічність інформації (http://www.dnu.dp.ua/view/dostup_do_publichnoi_informacii). У ЗВО сформована культура якості освіти, що втілюється передусім через освітній процес, наукові, соціальні та організаційні заходи. Водночас, комплексна оцінка експертною групою освітнього середовища засвідчує існування значних резервів для покращення існуючої культури якості в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

У ЗВО існують чіткі процедури періодичного оновлення ОП, що унормовані нормативно-методичними роз'ясненнями правил і процедур системи внутрішнього забезпечення якості ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Рекомендовано запровадити у ЗВО елементи процесного підходу до організації менеджменту, що забезпечить гаранту ОП необхідні повноваження для ефективного академічного управління процесами з реалізації ОП. Доцільним може бути запровадження ефективних фінансових інструментів для постійного матеріального стимулювання результативної діяльності гаранту ОП, членів проектної групи, академічного персоналу в контексті реального покращення якості ОП. Під час процедури щорічного рейтингового оцінювання викладачів варто посилити об'єктивні критерії, що передбачають оцінювання їхнього реального внеску в освітній процес, зокрема за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Внутрішнє забезпечення якості освіти є реальним і відбувається загалом із урахуванням позицій різних категорій стейкхолдерів. Водночас ЗВО має значні резерви щодо удосконалення процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Основні локальні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Вони є легкодоступними та переважно чіткими і зрозумілими. Це, зокрема: «Статут ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu), Правила внутрішнього трудового розпорядку), «Положення про організацію освітнього процесу» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Organizacia_vyhovnoi%20r_oboty.pdf), «Положення про порядок обрання студентами дисциплін за вибором» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Vybirkovi_discipliny_2018.pdf), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017.pdf) та ін. У цілому ці правила та процедури послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Недоліком є відсутність у ЗВО правил для визнання результатів навчання, які отримані здобувачами у системі неформальної освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

На сайті ЗВО офіційно оприлюднено затверджену ОП (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/014_07_1_m.pdf). Спілкування зі стейкхолдерами дають підстави для висновку, що ЗВО у період обговорення та затвердження проекту даної ОП надавав змогу усім зацікавленим сторонам вносити пропозиції. Форма внесення пропозицій зафіксованою не була. Зауваження окремих стейкхолдерів до проекту ОП надходили у формі відгуків-пропозицій (див.: відгук-пропозиція Кудирко В.І., без дати).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

На сайті ЗВО опубліковано затверджену Вченою радою ОП 014.07 – Середня освіта (Географія) за другим рівнем вищої освіти (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/014_07_1_m.pdf). У документі відображено загальну інформацію про ОП, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно-логічну схему освітньої програми тощо. Структурно-логічна схема освітньої програми сформована достатньо чітко. Оприлюднений на сайті ЗВО обсяг інформації є достатнім для того, аби потенційний роботодавець оцінив прогнозований рівень підготовки потрібних йому фахівців, а потенційний абітурієнт зробив свідомий вибір для вступу на ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Освітня програма «Середня освіта (Географія)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що реалізується в Дніпровському нац. ун-ті імені О. Гончара та інші документи, що є її складовими публічно доступні на офіційному сайті ЗВО. Вони є достатньо чітко сформульованими, що сприяє розумінню стейкхолдерами напрямку підготовки за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Рекомендуємо поширити практику розміщення на сайті ЗВО (для обговорення зі стейкхолдерами) проекти ОП із запропонованими змінами від гаранта ОП і членів проектної групи (вимоги стандарту, пропозиції академічного середовища тощо). Окрім одного відгуку-пропозиції Кудирка В.І. (без дати його підписання), на сайті ЗВО відсутнє публічне розміщення інформації від роботодавців і здобувачів освіти щодо наданих пропозицій із удосконалення ОП. Після громадського обговорення проекту ОП рекомендовано на сайті ЗВО оприлюднювати порівняльну таблицю із поданими та врахованими пропозиціями стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

У ЗВО підтримується достатня прозорість і публічність основних документів та процедур, що забезпечують і регулюють освітній процес в університеті загалом і на ОП зокрема. Поряд із цим існують значні резерви посилення прозорості процедури на етапі попереднього обговорення та затвердження проекту ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Під час акредитаційної експертизи не застосовувався

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час огляду навчального корпусу № 1 члени експертної групи не побачили на сходових блоках спеціальних пандусів, що забезпечують доступність до навчальних аудиторій та інших приміщень осіб на інвалідних візках.
Технологічні особливості будівлі навчального корпусу № 1 (залізобетонні конструкції) подекуди перешкоджають стабільному підключенню до мережі Інтернет за технологією Wi-Fi.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Не застосовувався

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми **відсутні**.

До звіту додається:

- 1) програма відвідування ЗВО.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із «Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», та іншими нормативними актами МОН України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи

(Потильчак Олександр Валентинович)

Члени експертної групи

(Трубенко Олександр Миколайович)

(Бондаренко Катерина Віталіївна)